

Funded by
the European Union

Prieš avarinę situaciją (GAISRAS)

- **Neatidėliotinos pagalbos planas.** Parenkite išsamų ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, į kurį būtų įtrauktos konkrečios nuostatos, skirtos asmenims su negalia. Įtraukite neįgalius asmenis ir jų globėjus į planą, kad patenkintumėte jų unikalius poreikius.
- **Bendravimas.** Sukurkite aiškų komunikacijos planą, kuriame būtų tokie metodai, kaip tekstiniai pranešimai, vaizdiniai signalai arba komunikacijos lentos žmonėms, turintiems kalbos ar klausos sutrikimų. Įsitinkite, kad visi žino, kaip iškviešti pagalbą.
- **Perspėjimo sistemos.** Įrenkite gaisro signalizacijas ir dūmų detektorius, skirtus klausos sutrikimų turintiems asmenims. Šie pavojaus signalai gali būti mirksinčios lemputės ir lovos kratytuvai.
- **Evakuacijos keliai.** Nustatykite neįgaliesiems artimiausius evakuacijos kelius iš pastato. Įsitinkite, kad šie maršrutai yra be kliūčių ir gerai apšviesti.
- **Paskirti susitikimų punktai.** Už pastato numatykite susitikimų vietas, kur visi galėtų susiburti evakuavęsi. Užtikrinkite, kad šios susitikimo vietos būtų prieinamos neįgaliesiems.
- **Pirmosios pagalbos reikmenys.** Paruoškite nešiojamą skubios pagalbos rinkinį su pagrindiniais daiktais, pvz.: vaistais, medicinos reikmenimis, judėjimo priemonėmis ir svarbiais dokumentais. Laikykite šį rinkinį lengvai pasiekiamoje vietoje.
- **Mokymas.** Apmokykite globėjus, šeimos narius ir personalą, kaip padėti neįgaliesiems evakuacijos metu, įskaitant mobilumo priemonių ir komunikacijos priemonių panaudojimą.

Avarinės situacijos (gaisro) metu:

Skambinkite aliarmo signalu: aptikę gaisrą, nedelsdami įjunkite priešgaisrinę signalizaciją, kad įspėtų visus pastate esančius. Įsitinkite, kad visi žino aliarmo garsą.

Skambinkite pagalbos: skambinkite pagalbos tarnyboms (pvz. 112) ir informuokite jas apie vietą, neįgaliųjų buvimą bei bet kokius konkrečius jų poreikius.

Pagalba neįgaliesiems asmenims:

atsižvelgdami į negalią ir asmens mobilumą, suteikite pagalbą evakuojant. Jei asmuo naudojasi neįgaliojo vežimėliu ar judėjimo įtaisu, perkelti juos į evakuacijos kėdę arba naudokite pastato evakuacijos planą, skirtą nejudantiems asmenims.

Naudokite bendravimo metodus: naudokite nusistovėjusius bendravimo metodus, kad visi suprastų situaciją ir evakuacijos planą. Kantriai ir aiškiai sakykite nurodymus.

Patikrinkite duris ir išėjimus:

įsitinkite, kad prie evakuacijos durų ir išėjimo takuose nėra kliūčių ir šiukšlių. Gaisro evakuacijos metu nesinaudokite liftais.

Įspėti kitus: jei susitinkate su kitais pastato gyventojais, įspėkite juos apie gaisrą ir evakuacijos procesą. Jei reikia, pasiūlykite pagalbą neįgaliesiems.

Būkite pasilenkę žemai: esant daug dūmų, būkite arčiau žemės, kur oras yra gaivesnis, ypač jei padedate kam nors, kuriam sunku kvėpuoti.

Susitinkite nurodytoje vietoje:

evakavęsi, susirinkite į paskirtą susitikimo vietą už pastato suskaičiuokite visus asmenis, įskaitant neįgaliuosius.